

Gyógyszernevek, gyógyhatású készítmények neveinek írása

Dr. Gyarmati Zsuzsanna

Gyógyszerek

**Betegségek gyógyítására, megelőzésére,
diagnosztizálására, alkalmas vegyületek.**

Hatásuk bizonyított.

**Egészségügyi hatóság (OGYI) által
törzskönyvezett.**

**12/2001 EüM. rendelet szabályozza a
humán célból történő felhasználást, és a
forgalomba hozatalt.**

Gyógyhatású szerek

Hatásuk nem bizonyított.

Egészségügyi hatóság (OGYI) által nem törzskönyvezett.

Forgalomba hozatalukat és nyilvántartásukat 10/1987 EüM. rendelet szabályozza.

Gyógyszernevek I.

Szervetlen vegyületek

Kémiai név: irányadó IUPAC

(International Union of Pure and Applied Chemistry)

Kation: um, ium

Anion: id → atum

at → ricum

it → osum

pl: KI → Kalium iodatum,

MgSO₄ → Magnesium sulfuricum

NaNO₂ → Natrium nitrosum

Több értékű savak: NaH₂PO₄ → primer
Na₂HPO₄ → szekunder
Na₃PO₄ → terciér

Gyógyszernevek II.

Kémiai név: irányadó IUPAC

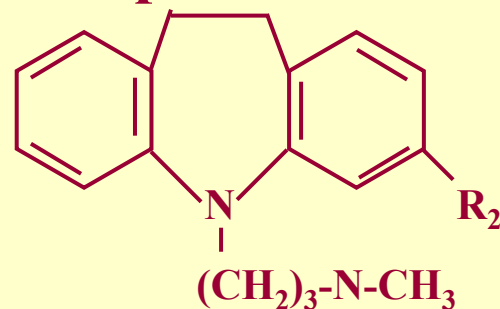
(International Union of Pure and Applied Chemistry)

**pl : (10,11, dihidro 5 β metil aminó propil) 5 H izbenzo
[b,f] azepin**

Rövidített kémiai név: Deszmetilimipramin

Védett név: Desipramin®

Nemzetközi név: Desmethyl imipramine

Imipramin

R₂H

R₁ (CH₂)₃ N (CH₃)₂

Clomipramin

R₂Cl

R₁ (CH₂)₃ N (CH₃)₂

Trimipramin

R₂H

R₁ CH₂CH(CH₃)CH₂N(CH₃)₂

Eü hatóság → felterjesztése

WHO előterjesztése a molekula nemzetközi szabad névre: 3 név javaslat

1. Proposed name → ajánlott név

→ International Nonproprietary Name ⇒ INN

2. Nenzetközi nevek: nem védett bárki használhatja

**3. Gyógyszerkönyvi név: latinositott formája - „um”
vagy „ium” végződéssel**

**4. GENERIKUMOK: hatóanyag azonos összetétel
eltérő, szabadalmilag nem védett**

WHO ajánlások az eredet vagy farmakológiai hatás alapján:

**„-cillin” a 6-amino-penicillánsav származékai, pl. ampicillin,
oxacillin stb.**

„-cyclin” a tetraciklincsoportba tartozó antibiotikumok

„sulfa-” a fertőzések elleni szulfonamidok

„azepamum” diazepámcsoporthoz tartozók tagjai

„cainum” helyi érzéstelenítők

„-cef” antibiotikumok - a cefalosporánsav származékai

„-cort” kortikoszteroidok - prednizoloncsoportba tartozókat kivéve

„-ium” kvarter ammóniumsók

„mycinum” Streptomyces fajok által termelt antibiotikumok

„-ololum” β -adrenerg-blokkolók

„-tidinum” H_2 -receptor-antagonisták stb.

Terméknév

„Proprietary Name” szabadalmilag védett

**pl: Aspirin, Aceta, Aminogripin,
Anti-influenzol, ASS, Enteropirin,
Soparin, Istorpirin, Neopirin, Breopirin
stb.**

Penicillin-V

Abbocillin, Orvepen, Vegacillin stb.

Triviális nevek

Eredetre utal

Atropin - Atropa belladonna,

Papaverin - Papaver somniferum,

Kokain - Erythroxylon coca,

Muszkarin - Amanita muscaria

Digitalisz - Digitalis purpurea

Inzulin - hasnyálmirigy

Langerhans szigetek β -sejtjei

Morfin - Morpheus

Utcai nevek

PCP (Fenciklidin)	⇒ angyal por, béke tableta
LSD	⇒ bélyeg, ablaküveg, sav
Marihuana	⇒ fű, zöldség, csoki, gyepp
Heroin	⇒ big H., heró
Morfin	⇒ Miss Emma, sister M., morfó
MDMA	⇒ ecstasy, E.
Kokain	⇒ coke, snow, charlie, fehér hölgy